

Aangepaste richtlijn

Beroepen instellen

Versie 2.0 (februari 2014)

Deze richtlijn voorziet de leidend ambtenaar van het departement Ruimte Vlaanderen van een afwegingskader rond het instellen van beroepen bij deputatie en Raad voor Vergunningsbetwistingen binnen de reguliere procedure. Doel is te komen tot een zo éénduidig en eenvormig mogelijke afweging van potentiële beroepsdossiers.

Deze richtlijn is een bijsturing van de richtlijn uit het voorjaar van 2012 in functie van verdere evaluatie en monitoring van de beroepsprocedure.

Inhoud

<u>1</u>	<u>Inleiding.....</u>	<u>3</u>
<u>2</u>	<u>Uitgangspunten.....</u>	<u>5</u>
	<u>2.1 Witboek Interne Staatshervorming: ieder bestuur neemt eigen verantwoordelijkheid</u>	<u>5</u>
	<u>2.2 De VCRO-wijziging</u>	<u>5</u>
	<u>2.3 Omgevingsvergunning.....</u>	<u>6</u>
	<u>2.4 Missie en visie departement Ruimte Vlaanderen</u>	<u>6</u>
<u>3</u>	<u>Operationalisering van de weging beroepen.....</u>	<u>8</u>
	<u>3.1 Beroepsoverwegingen.....</u>	<u>8</u>
	<u>3.2 Miskenning van decretale beoordelingselementen of impact hebbende procedures volgens de VCRO</u>	<u>9</u>
	<u>3.3 Miskenning van Vlaamse afwegingskaders (omzendbrieven, gewestelijke RUP's, gewest. sted. voorschriften) en gewestelijke verordeningen</u>	<u>10</u>
	<u>3.4 Miskenning van sectorale regelgeving</u>	<u>12</u>
	<u>3.5 Beroepen bij de raad voor vergunningsbetwistingen</u>	<u>13</u>
	<u>3.6 Het voorstel van beroepschrift.....</u>	<u>13</u>
<u>4</u>	<u>Slot</u>	<u>14</u>
<u>5</u>	<u>Bijlage: Schema beroepen</u>	<u>15</u>
<u>6</u>	<u>Bijlage: Criteria afwegen beroepen (status februari 2014)</u>	<u>16</u>

DISCLAIMER. De informatie in deze richtlijn wordt beschikbaar gesteld door Ruimte Vlaanderen. De tekst heeft een zuiver informatieve en indicatieve waarde en bevat geen juridisch advies of instructies die toelaten een juridische procedure te starten of te begeleiden. De richtlijn kan hooguit dienen ter ondersteuning van een juridische vraagstelling. Indien U vragen heeft omtrent een (juridische) vraagstelling kan U altijd daartoe contact opnemen met een gekwalificeerd raadsman, Justitiehuis of de balie. Ruimte Vlaanderen aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid.

1 Inleiding

In de periode van oktober 2012 tot september 2013, dus gedurende 1 jaar, werden 65.900 beslissingen genomen over stedenbouwkundige en verkavelingsvergunningaanvragen door lokale besturen. Hiervan werden 20.532 vergunningen afgeleverd in niet-ontvoogde gemeenten en 45.368, bijna 70%, in ontvoogde gemeenten.

Het aantal dossiers met openbaar onderzoek en/of 2 sectoradviezen, die verder gescreend werd aan de richtlijn beroepen, bedroeg ongeveer 25% van de vergunningaanvragen. Na integrale afweging werden in deze periode 40 beroepen ingesteld door de leidend ambtenaar (na het voorleggen van 82 dossiers).

De uitgangspunten, met name de focus op de Vlaamse krachtlijnen en maximale subsidiariteit, blijven overeind. Het departement Ruimte Vlaanderen volgt lokale vergunningsprocessen selectief op als partner en beoogd een generieke benadering die deels afstapt van de volledige dossiermatige controle. Dit uit zich ook in het partneroverleg waarbij de focus in eerste instantie op de lokale besturen ligt en waarbij op proactieve manier getracht wordt de beroepsprocedure te vermijden.

In de richtlijnennota van 2012 werd een onderscheid gemaakt tussen een ontvoogde en niet ontvoogde gemeente, als onderdeel in het proces tot het bereiken van voldoende bestuurskracht.

Het departement Ruimte Vlaanderen heeft in 2012 en 2013 maximaal ingezet op dit proces van ontvoogding. Zo werden sindsdien 84 gemeenten ontvoogd. Dat is meer dan een kwart van alle gemeenten.

In diezelfde periode werd 2.780 keer beroep ingesteld bij de deputatie (door aanvrager, derden of door ges SA)

Op 1/1/2014 zijn er nog 57 gemeenten die geen vergunningenregister hebben en 58 gemeenten die aan 4 voorwaarden voldoen. Voor diezelfde periode ging dit over 8879 beslissingen over vergunningaanvragen.

De meeste gemeenten zitten in het eindstadium van de ontvoogding. Daarom zullen we in onze selectieve overweging voor de beroepsprocedure dit onderscheid niet meer maken. Enerzijds de decretaal verplichte adviesvraag en anderzijds het proactieve partneroverleg bieden de gemeente de nodige ondersteuning voor complexe dossiers of dossiers met een specifieke problematiek.

Omdat het vergunningenregister een essentieel onderdeel is van een goed lokaal vergunningsproces, zullen de gemeente die hier niet aan voldoen apart benaderd worden. We beschouwen alle dossiers voor deze gemeenten als van lokaal belang. Steekproefsgewijs zullen de beslissingen aan een bijkomende risicoanalyse worden onderworpen.

Ook in de aanloop naar de omgevingsvergunning werd in het goedgekeurde proceduredecreet geen onderscheid meer gemaakt tussen ontvoogd en niet ontvoogd.

Het afwegingskader leidt tot een selectie van 'belanghebbende' vergunningen met beslissingen die mogelijks ingaan tegen Vlaamse normen en principes, waarvoor een voorstel van beroep kan worden ingewilligd. Om dit te operationaliseren werd de selectie in de vorige nota opgesplitst enerzijds tussen ontvoogd en niet ontvoogd en anderzijds vormen de dossiers waarvoor een openbaar onderzoek (dit omvat de uitgebreide openbare onderzoeken en niet de beperkte) en /of minstens 2

sectorale adviezen nodig zijn. Deze laatste keuze is gebeurd op criteria zoals onder andere enerzijds organisatorische werkbaarheid en efficiëntie en anderzijds de koppeling aan criteria die in de huidige wetgeving worden gebruikt om bijvoorbeeld het instrument van een projectvergadering te gebruiken. Deze criteria blijven overeind.

Een volgende stap is het nakijken of één van de adviezen al dan niet ongunstig is. Naast de dossierselectie zal steekproefsgewijs geëvalueerd worden of dossiers met één enkel ongunstig advies verdere aandacht vereisen.

2 Uitgangspunten

2.1 Witboek Interne Staatshervorming: ieder bestuur neemt eigen verantwoordelijkheid

In het Witboek Interne Staatshervorming staan er met betrekking tot ruimtelijke ordening beleidslijnen die resulteren in een vernieuwde relatie tussen de Vlaamse en de andere overheden en een hernieuwde taakomschrijving van de rol van de Vlaamse overheid t.a.v. het vergunningenbeleid:

- Er wordt een ruimtelijk beleid beoogd dat op de verschillende beleidsniveaus complementair is. **Vanuit vertrouwen wordt gestreefd naar een maximale subsidiariteit.** Verantwoordelijkheid wordt genomen door het betreffende beleidsniveau over de hele procescyclus. Lokale besturen moeten verder versterkt worden in hun bestuurskracht. Er wordt geïnvesteerd in monitoring en evaluatie. **Ontvoogde gemeenten moeten maximaal de verantwoordelijkheid dragen.**
- Voor handelingen die een stedenbouwkundige vergunning vereisen wordt vanuit verdere subsidiariteit het systeem van de bindende adviezen en de machtigingen in de stedenbouwkundige vergunning geïntegreerd en **vervangen door een niet-bindend advies.** Deze wijziging veronderstelt een gewijzigd partnerschap, gebaseerd op gelijkwaardigheid, strategisch, selectief en resultaatgericht (een klantvriendelijke en meer probleemoplossende hogere overheid).
- Specifiek toezicht wordt vervangen door een rapporteringssysteem. Er moet maximaal **ingezet worden op generiek toezicht** en samenwerking (klantvriendelijk en probleemoplossend) met lokale overheden. De **samenwerking rond de visie** op het lokaal plannings- en **vergunningenbeleid** dient voorop te staan.

2.2 De VCRO-wijziging

2.2.1 De VCRO en de wijziging bij decreet van 18 november 2011

Artikel 4.7.21. §1 van de VCRO bepaalt *“Tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende beslissing van het college van burgemeester en schepenen omtrent de vergunningsaanvraag kan een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de deputatie van de provincie waarin de gemeente is gelegen. Bij het behandelen van het beroep onderzoekt de deputatie de aanvraag in haar volledigheid.”*

Deze decreetwijziging heeft als gevolg dat vanaf 29 december 2011 de bevoegdheid in hoofde van overheidsinstanties om beroep in te stellen tegen beslissingen van een politieke overheid, toegewezen werd aan de leidend ambtenaar van dat orgaan in plaats van aan een toegewezen (‘gedelegeerde’) ambtenaar.

2.2.2 Maatschappelijk belang centraal bij afweging

Zoals vroeger al het geval was ‘kan’ er beroep worden ingesteld. Dit impliceert dat er steeds een afweging moet worden gemaakt of er al dan niet een beroep zal worden ingesteld. Volgens de memorie van toelichting bij het decreet van 18/11/2011 is het de bedoeling dat een

verantwoordelijke op een voldoende hoog niveau, vooraleer beroep in te stellen, steeds **een integrale afweging** maakt zoals ook de politieke overheid die de beslissing heeft genomen, dat heeft gedaan. Bij de afweging worden **ten eerste de eigen sectorale belangen nagekeken**. Ten tweede dient ook het **belang van het beroep geëvalueerd** te worden tegenover de gevolgen ervan, zijnde het blokkeren voor geruime tijd van de voorgenomen handelingen of werken.

2.3 Omgevingsvergunning

Op 6 dec 2013 werd de unieke omgevingsvergunning definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit werd op 23 december ingediend in het Vlaamse Parlement en besprekingen zijn lopende, dit met het oog op aanname in Vlaams Parlement voorjaar 2014. Dit decreet omvat een proceduredecreet waarbij geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen ontvoogde en niet ontvoogde gemeenten. De nieuwe vergunningsprocedure integreert de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning. En het aantal procedures wordt beperkt tot twee, de gewone procedure met een openbaar onderzoek en de vereenvoudigde procedure.

Momenteel wordt druk gewerkt aan het noodzakelijke uitvoeringsbesluit dat de invoering mogelijk maakt. Dit uitvoeringsbesluit zal wel pas uitvoering krijgen 1 jaar nadat het proceduredecreet werd goedgekeurd, om de nodige voorbereidingen hiervoor te kunnen treffen.

2.4 Missie en visie departement Ruimte Vlaanderen

De gemeenten, de provincies en het Vlaams gewest zijn partners die samenwerken aan een goede ruimtelijke ordening. Elk niveau neemt zelf verantwoordelijkheid over de zaken die zijn niveau aanbelangen en werkt op die manier complementair met de andere. Dit betekent dat een gemeente zelf verantwoordelijk is voor die materies die aan haar zijn toevertrouwd, dat de provincie zich bezighoudt met de ruimtelijke aspecten die aan haar verantwoordelijkheid zijn toegewezen en dat het Vlaams gewest zich richt op de realisatie van projecten van Vlaams niveau en **het bewaken van de Vlaamse normen en principes**. Het departement Ruimte Vlaanderen volgt lokale vergunningsprocessen selectief als partner:

- “Het departement responsabiliseert niet-ontvoogde gemeenten door advisering toe te spitsen op Vlaamse beleidsprincipes
- Het departement responsabiliseert ontvoogde gemeenten door beroepsmogelijkheid op korte termijn te beperken in functie van ruimtelijke en maatschappelijke impact
- Het departement evalueert naar een verdere afbouw van controletaken en volgen het vergunningenbeleid van op meer afstand (monitoren via data-uitwisselingsplatform, relatiebeheer)
- Het departement werkt aan een nieuwe omgevingsvergunningsprocedure¹

2.4.1 Vlaamse beleidsprincipes

De Vlaamse overheid stelt zich **prioritair tot taak om**, bij welke vorm van takenoverdracht² ook, **de belangen van Vlaams niveau te behartigen**. Het betreft zowel de **eigen Vlaamse beleidslijnen en**

¹ Consolidatienota Transitie departement Ruimte Vlaanderen

kerntaken als deze waarop bv. **bovengewestelijk of EU-beleid** (milieu, natuur, water, windenergie, straling,...) van toepassing zijn.

Het is de taak van de Vlaamse overheid en hier in het bijzonder het departement Ruimte Vlaanderen, prioritair toe te zien op de naleving van haar decreet en haar concrete beleidsbeslissingen (VCRO, gewestelijke RUP's, omzendbrieven, Handhavingsplan, maar ook bijvoorbeeld een beslissing over de inplantingsmodaliteiten van bepaalde projecten of voorzieningen, of een beslissing om een bepaald gebied nadrukkelijk te vrijwaren van ingrepen in het ecosysteem.). Voor de kaders die op Vlaams niveau werden opgemaakt, vormen neemt het departement de volle bestuurlijke verantwoordelijkheid op zich.

Het is vanuit dit uitgangspunt dat de **afweging "van de belangen op Vlaams niveau"** primeert om toezicht te houden op- en al dan niet beroep aan te tekenen bij reguliere vergunningen. Vanuit deze maatschappelijke benadering is het ook duidelijk dat de **beroepsprocedures niet als doel op zich** kunnen gezien worden.

2.4.2 Ruimtelijke en maatschappelijke impact (op Vlaams niveau)

Met ruimtelijke en maatschappelijke impact op Vlaams niveau wordt vooral de omvang van het project in beeld gebracht, de planologische context, alsook de rechten van derden in het vergunningenproces. De impact is afhankelijk van de aard en de schaal van het project, de bestemmingszone waarin het zich bevindt (bv al dan niet zonevreemd, al dan niet deel uitmakend van een planningsinitiatief) en de betrokkenheid van diverse sectoren en overige belanghebbenden.

Om deze impact in te schatten is een integrale afweging aangewezen van zowel maatschappelijke belangen als sectorale belangen.

2.4.3 Ook de belangen van de aanvrager staan centraal

Het is goed mogelijk dat het beroep – omwille van de concrete inhoud van de vergunningsvraag - geen resultaat oplevert en enkel een tijdsverlies betekent. Het beroep kan niet tot doel hebben zaken te verlengen en verdere ontwikkelingen in de weg te staan. Ook de **belangen van de aanvrager dienen voorop te staan**. Procedures mogen er niet toe leiden dat uitspraken enkel uitgesteld worden of geen effect hebben op de finale inhoudelijke uitspraak.

2.4.4 Monitoring en Evaluatie: kennis opbouwen en actief toepassen

Om het doorwerking van het ruimtelijk ordening beleid zowel in ontvoogde als niet-ontvoogde gemeenten en provincies op te volgen worden monitoring- en evaluatiesystemen ontwikkeld, parallel met deze nieuwe benadering van beroepen. Deze generieke benadering, die deels afstapt van dossiermatige controle, moet het mogelijk maken om beleidsmatige input of voeling met het lokale beleid te behouden. Dit maakt het mogelijk om enerzijds het beleid te kunnen evalueren, anderzijds het beleid te kunnen bijsturen waar nodig.

² Decentralisatie: VO blijft toezichthouder, Afstoten: VO geen toezichthouder – lagere overheden dragen volledige verantwoordelijkheid en zetten eigen middelen in, Privatiseren; bevoegdheden overdragen aan de markt, Beëindigen; de taken worden niet meer opgenomen ook niet door de markt.

Binnen de afdeling onderzoek en monitoring en de afdeling participeren en adviseren lokaal wordt de aanpak verder uitgewerkt. De evaluatie en monitoring van de beroepsprocedure, die op geregelde tijdstippen wordt gepland, kan eveneens leiden tot het bijsturen van deze richtlijnen.

3 Operationalisering van de weging beroepen

De beleidslijnen van het Witboek Interne Staatshervorming, de wijzigingen van de VCRO, het voorontwerp proceduredecreet omgevingsvergunning en lopende processen en de missie en visie van het departement vormen het kader voor de uitwerking van richtlijnen voor het al dan niet instellen van een beroep binnen de reguliere procedure door de leidende ambtenaar van het departement.

De weging om al dan niet in beroep te gaan veronderstelt vanuit bovenstaande kaders, dat verantwoordelijkheid wordt opgenomen vanuit het eigen Vlaamse beleidsniveau.

3.1 Beroepsoverwegingen

Gezien het instellen van een beroep gebeurt door de leidend ambtenaar, wordt in wat volgt aangegeven, de beroepsoverwegingen om al dan niet in beroep te gaan. De aangereikte beroepsoverweging moet het mogelijk maken voor de dossierbehandelaar en de leidend ambtenaar om een integrale afweging te maken en de impact op de belangen van Vlaams niveau in te schatten.

De beroepsoverweging maakt in essentie geen verschil tussen de weging van beroepen ingesteld bij de deputatie en de Raad voor Vergunningenbetwistingen. De beroepsoverweging bij de Raad voor Vergunningsbetwisting beperkt zich tot schending van legaliteitsprincipes bij voorgaande afweging.

We onderscheiden **3 thematische rubrieken** waarbinnen accenten worden gelegd qua prioriteiten (kleurcodes):

- beroepsoverwegingen bij miskennen van belangrijke codexregels (decretale afwijkingsregels, uitgeruste weg) of impact hebbende procedures (advies GSA, OO, sectoradvies, beoordelingscriteria);
- beroepsoverwegingen bij miskennen van Vlaamse afwegingskaders (omzendbrieven, gewestelijke RUP's, gewest. stedenbouwkundige voorschriften) en gewestelijke verordeningen;
- beroepsoverwegingen bij miskennen van sectorale decreten MER-plicht, handhaving).

Indien over een beslissing een voorstel van beroep in overweging wordt genomen stellen we enerzijds prioritair overwegingen voor en anderzijds bijkomende beroepselementen. Deze laatste alleen kunnen niet leiden tot een effectief beroep maar worden enkel meegenomen als bijkomende reden. Binnen deze rubrieken worden speerpunten (focus) ingebouwd teneinde nog selectiever te handelen.

Het blijft noodzakelijk de overwegingen die geleid hebben tot een voorstel van beroep, te documenteren in Bredero. De afspraak is dat Bredero de nodige aanpassingen zal krijgen, zodat dit vlot kan verlopen.

3.2 Miskenning van decretale beoordelingselementen of impact hebbende procedures volgens de VCRO

3.2.1 Manifeste schending van decretale beoordelingselementen

Er wordt in principe **een voorstel van beroep** opgemaakt bij manifeste schendingen van en/of de oneigenlijke toepassing van volgende:

- de decretale beoordelingselementen (art. 4.3.5 - 4.3.8 VCRO)
 - o voldoende uitgeruste weg (prioritair)
 - o rooilijn (bijkomend)
 - o bouwen van een woning bij bedrijf in geeigende bestemmingszone (art. 4.3.6 VCRO), indien het een manifeste schending betreft van het aantal woonegelegenheden
- de decretale afwijkingsregels (art. 4.4.1 - 4.4.29 VCRO)
 - o in het bijzonder wat betreft zonevreemde constructies (prioritair), met significante ruimtelijke impact en indien schendig ervan betrekking heeft op duidelijk te onderscheiden juridische randvoorwaarden met focus op schending van de ruimtelijke ontwikkelingswaarden opgenomen in het BRV, zuinig omgaan met open ruimte en zuinig omgaan met bebouwde ruimte. Criteria hiervoor zijn ligging in Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG), ruimtelijk kwetsbare gebieden en andere open onaangetaste gebieden
 - algemene afwijkingsregels;
 - zonevreemde afwijkingsregels;
 - zonevreemde functiewijziging wanneer de oneigenlijke toepassing ervan blijkt;
 - planologische attesten.
 - o manifeste schending van het artikel rond het vermoeden van vergunning (art. 4.2.14), indien het betrekking heeft op een vastgesteld misbruik (bijkomend)

De schending van de principes dient betrekking te hebben op duidelijke juridische randvoorwaarden: volumes, bestemmingsgebieden,...

Er wordt **geen beroep** voorgesteld wanneer het gaat om opportuniteitsoordelen of inschattingen die interpretaties toelaten (wat is een “beperkte afwijking”, wat is een “sociaal-cultureel medegebruik”, wat is “een betere plaatselijke aanleg” bij herbouw op een gewijzigde plaats), tenzij de gemeente manifest misbruik maakt van de decretale afwijkingsregels (vermijden van precedentes met Vlaamse impact). Via de screening en monitoring kunnen deze dossiers worden getraceerd.

Bijkomend element in de beroepsoverweging is eveneens wanneer onregelmatigheid in de toepassing van de decretale beoordelingselementen en hiermee de schending van juridische randvoorwaarden die een significante impact hebben op de goede ruimtelijke ordening door de **gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar worden opgenomen in het ongunstig advies**, die op onvoldoende wijze door het college van burgemeester en schepenen in de uiteindelijke beslissing worden weerlegd.

3.2.2 Manifeste schending van vormvereisten in de te volgen procedure met impact op de goede ruimtelijke ordening

Bepaalde vormvereisten hebben wél een onmiddellijke impact op de goede ruimtelijke ordening. Onderstaande elementen leiden tot een bijkomend te overwegen beroepselement (na selectie van deze dossiers):

- De miskenning van de verplichting om een **openbaar onderzoek** te voeren bij een aanvraag met een belangrijke ruimtelijke impact, waarbij de belangen van derden worden geschaad, is een bijkomend beroepselement, behoudens indien het gaat om een openbaar onderzoek ten aanzien van beperkte afwijkingen in de zin van art. 4.4.1 VCRO. Een dergelijk dossier dient te worden gesignaleerd vanuit de screening van bepaalde dossiers. Opgelet dit heeft enkel betrekking op de dossiers die omwille van 1 ongunstig sectoradvies werden geselecteerd.
- In het geval van een zuivere miskenning van **het ongunstig advies** onder voorwaarde dat dit een voldoende grote ruimtelijk impact geeft en/of onvoldoende weerlegd is, waardoor geen integrale afweging mogelijk is. In het geval dit ongunstig advies na integrale afweging van de schending van de goede ruimtelijke ordening geen grote impact heeft, zullen de adviesverlenende instanties hiervan op de hoogte gebracht worden, zodat zij vanuit hun sectorale doelstellingen al dan niet een voorstel tot beroep kunnen overwegen

Voor dossiers in niet-ontvoogde gemeenten wordt prioritair een voorstel tot beroep opgemaakt :

- Indien een **ongunstig bindend advies** van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar niet wordt gerespecteerd en onvoldoende weerlegd is in de beslissing;
- Indien de **adviesverplichting van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar miskend is** en in dit geval, ongunstig zou geweest zijn, omwille van onze inhoudelijke beroepsoverwegingen.

3.3 Miskening van Vlaamse afwegingskaders (omzendbrieven, gewestelijke RUP's, gewest. sted. voorschriften) en gewestelijke verordeningen

Vanuit de doelstelling van het bewaken van de Vlaamse beleidskaders, worden de beroepsoverwegingen hieronder geconcretiseerd. Het spreekt voor zich dat deze lijst aangepast wordt aan eventuele nieuwe of gewijzigde Vlaamse beleidskaders:

De bewaking van bovenlokale (Vlaamse, Europese,..) beleidslijnen en kerntaken wordt als prioritair gezien. De conformiteit en de impact van de dossiers die uitvoering geven aan deze bovenlokale beleidskaders, wordt ingeschat.

De beleidslijnen en kerntaken die prioritair worden bewaakt zijn:

- De Vlaamse (geen lokale) krachtlijnen opgenomen in de **gewestelijke RUP's** , uitgezonderd gemotiveerde beleidskeuze:
 - o Afbakeningen van stedelijke gebieden en strategische stedelijke projecten: de projectzones, richtlijnen VSGB aangaande bouwlagen,...
 - o Afbakening van gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur: de projectzones
 - o Thematisch (Golf, zones voor windturbines, nutsvoorzieningen,..)
 - o Regionale bedrijventerreinen en historisch gegroeide bedrijven
 - o Krachtlijnen gewestelijke voorschriften bedrijven in woongebied

o

Er wordt wel een **beroep** bijkomend overwogen wanneer een uitspraak van de Raad van State het gewestelijk planningsproces schorst en de aanvraag dergelijke ruimtelijke impact heeft zodat de gewenste beleidskeuze hierdoor teniet gedaan wordt. Dit naar aanleiding van het recente arrest betreffende de schorsing van het gewestelijk RUP zeehavengebied Antwerpen, wat een prioritaire beleidskeuze blijft. (art. 4.3.1.§2, 2°)

- De Vlaamse (geen lokale) krachtlijnen opgenomen in de gewestelijke omzendbrieven, verordeningen en richtlijnen, voor zover de ruimtelijke impact hiervan groot is en uitgezonderd gemotiveerde en verankerde beleidskeuze door het lokale bestuur :
 - o Aansnijding van woonuitbreidingsgebieden met manifeste schending van het reservekarakter ervan, niet conform de uitzonderingsbepalingen opgenomen in de codex en bijhorende omzendbrief (met uitzondering van de vernietigde passages rondom de restpercelen);
 - o Afwegingskader voor grootschalige detailhandel; zoals bepaald in de omzendbrief;
 - o Afwegingskader voor het locatiebeleid van kantoren; zoals opgenomen in de omzendbrief;
 - o Richtlijnen aangaande hernieuwbare energie (windturbines, zonnepanelen,...);
 - o Glastuinbouwbedrijven, para-agrarische bedrijven, paarden-houderijen en nieuwe vestigingen van landbouwbedrijven vanuit lokatievoorwaarden
 - krachtlijnen afwegingskader binnen HAG
 - evidente miskennis decreetale beoordelingselementen volume agrarische bedrijfswoningen
 - evidente miskennis gewestelijke voorschriften voor para-agrarisch of leefbaar (agrarisch) bedrijf
 - o Afwegingskader en omzendbrief betreffende het voeren van een gericht beleid rond het waterbergend vermogen en de signaalgebieden
 - o Afwegingskader krachtlijnen gewestelijke verordeningen, voor zover de ruimtelijke impact hiervan groot is en uitgezonderd gemotiveerde en verankerde beleidskeuze door het lokale bestuur
 - Hemelwaterverordening
 - Toegankelijkheid
 - Weekendverblijven
 -

Er wordt **geen beroep** ingesteld tegen mogelijke strijdigheden met gemeentelijke of provinciale stedenbouwkundige verordeningen. De verantwoordelijkheid hiervoor en de naleving ervan ligt bij het beleidsniveau dat daadwerkelijk de verordening heeft opgesteld.

Er worden eveneens geen beroepen ingesteld ingevolge de plotse wijziging in de rechtspraak die niet stroken met het gewestelijk beleid.

3.4 Miskenning van sectorale regelgeving

3.4.1 Grond- en pandenbeleid

Bij miskenning van de bescheiden last van het grond- en pandenbeleid wordt, bij het al dan niet opmaken van een **voorstel van beroep**, gekeken naar de impact van de onjuiste toepassing van de normen vanuit het Grond- en Panden decreet. Er gebeurt enkel een toets van de grootteorde van de in de vergunning opgenomen last.

3.4.2 Natuurdecreet

Er wordt **geen beroep** ingesteld bij miskenning van de verplichting om sectoradviezen in te winnen of bij miskenning van deze sectoradviezen.

De verantwoordelijkheid ter zake ligt bij de instanties zelf, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen.

Indien geen advies gevraagd wordt, stellen de provinciale afdelingen ruimtelijke ordening, indien zij kennis hebben van dit gebrek, de betrokken instantie in kennis van de relevante vergunningen.

Bij evidente miskenning van art. 16 Decreet Natuurbehoud (natuurtoets, vermijden van vermijdbare schade aan de natuur) wordt **Natuur en Bos in kennis gesteld** indien het dossier niet aan Natuur en Bos diende te worden voorgelegd.

In het geval van de miskenning van de verplichting om een project-MER op te maken, wordt wel een **voorstel tot beroep** opgemaakt, omwille van de significante impact op de goede ruimtelijke ordening.

3.4.3 Krachtlijnen handhavingsdecreet

De Vlaamse (geen lokale) krachtlijnen opgenomen in het handhavingsplan (cf. code goede praktijk). In het handhavingsplan wordt een prioriteitsvolgorde bepaald met betrekking tot het optreden op Vlaams niveau. Het betreft:

- Optreden tegen inbreuken in ruimtelijk kwetsbaar gebied en openruimtegebied;
- Gebiedsgericht optreden in specifieke (bestemmings)zones vanuit een duidelijke beleidskeuze; (zie Vlaamse beleidskaders hoger)
- Themagericht optreden vanuit een duidelijke beleidskeuze, zoals de illegale permanente bewoning van weekendverblijven, als die problematiek een karakter van Vlaams niveau vertoont.
- Optreden bij zware en complexe dossiers. Dat optreden heeft vaak betrekking op bouwinbreuken waarmee overtredingen op de sectorale wetgeving gepaard gaan, zoals woonkwaliteit en milieuhygiëne;
- Optreden bij inbreuken van lokale of andere overheden.

3.5 Beroepen bij de raad voor vergunningsbetwistingen

De beroepen bij de deputatie verschillen van de beroepen bij de raad voor vergunningenbetwistingen in die zin dat de motieven louter vanuit legaliteitsoverwegingen kunnen worden aangehaald. Er geldt:

Indien de deputatie **na een beroep van de GSA** opnieuw een vergunning afgeeft, wordt enkel een **voorstel van beroep** bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen opgemaakt indien de betrokken schending betrekking heeft op de pure legaliteit van de beslissing. Er wordt echter geen carroussel opgezet (zie ook 1.1.1).

Indien de deputatie een vergunning afgeeft in een zaak waar de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar niet is tussengekomen, wordt enkel een **voorstel van beroep** opgemaakt op basis van de beroepsoverweging die ook geldt voor beroepen bij de deputatie voor zover deze betrekking hebben op de pure legaliteit van de beslissing.

3.6 Het voorstel van beroepschrift

Het voorstel van beroepschrift zet duidelijk en kort uiteen welke regeling of beginselen geschonden zijn en op welke wijze Vlaamse beleidsprincipes worden geschaad. Het voorstel geeft tevens aan welke bovenlokale ruimtelijke en maatschappelijke gronden door de leidend ambtenaar in overweging kunnen genomen worden bij de beoordeling van het voorstel van beroep.

Samen met het voorstel van beroepschrift wordt minstens de bestreden beslissing, het inplantingsplan en enkele foto's overgemaakt aan de leidend ambtenaar.

Op regelmatige basis wordt een overleg georganiseerd tussen contactpersonen binnen APL voor wat betreft de beroepsdossiers en de leidend ambtenaar. Deze data worden tijdig overgemaakt aan de betrokken contactpersonen. Ook een deadline voor het indienen van de dossierstukken wordt meegedeeld. Deze deadline wordt bepaald zodat het dossier nog voorbereid kan worden. Dossiers waarvan de stukken laattijdig overgemaakt worden, zullen verschoven worden naar een volgend overleg.

In afweging tussen al deze beoordelingscriteria (prioritair en bijkomend), overweegt de leidend ambtenaar of beroep wordt ingesteld of al dan niet overige betrokken instanties worden ingelicht aangaande hun beroepsverantwoordelijkheid.

4 Slot

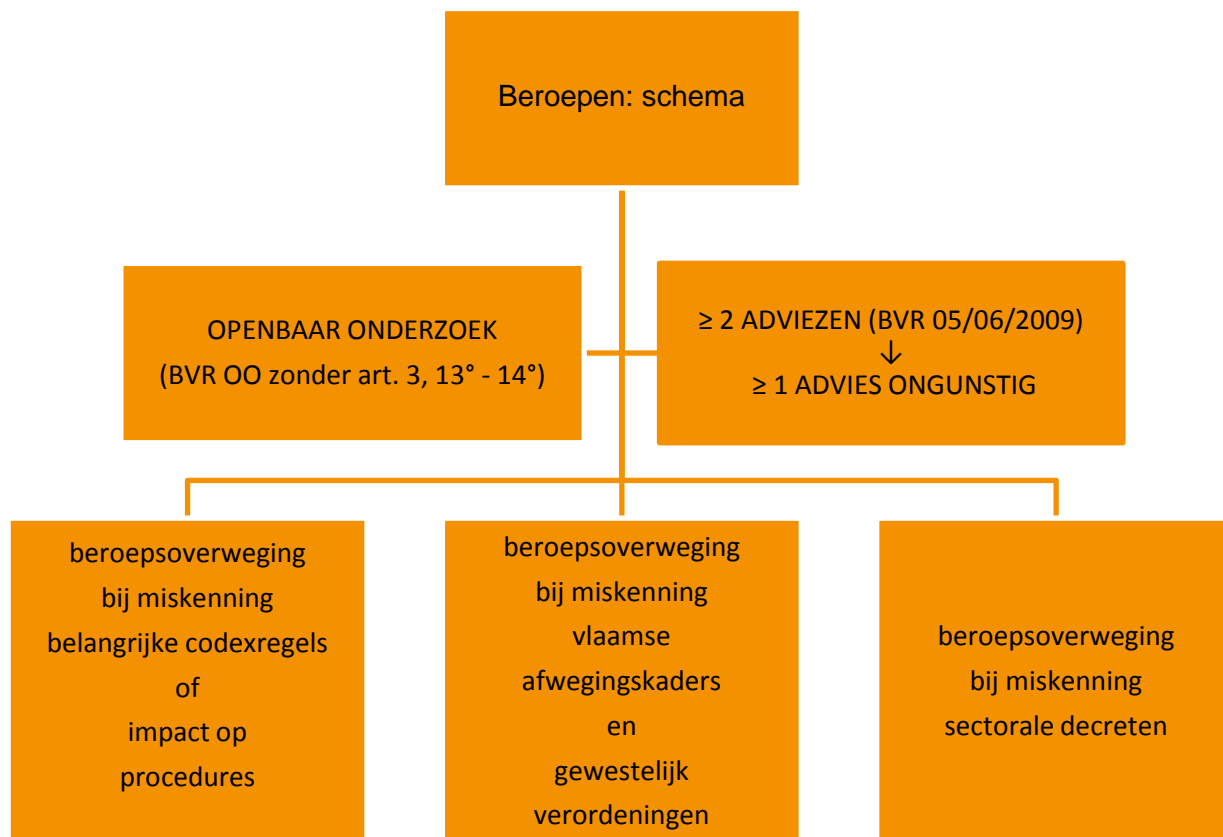
Met deze aanpak wenst het departement Ruimte Vlaanderen meer concreet invulling te geven aan zijn hernieuwde taakomschrijving en de rol van de Vlaamse overheid, alsook de gewijzigde beroepsprocedure. Aan de hand van bijgevoegd schema met criteria om al dan niet prioritair of bijkomend in beroep te gaan, wordt op transparante wijze kenbaar gemaakt wat de Vlaamse beleidslijnen zijn en waarom al dan niet in beroep gegaan wordt.

Samen met de digitale bouwaanvraag en het verder digitaliseren, gaat dit project gepaard met de aanpassing van het uitvoeringsbesluit om de dossiers, die niet onderworpen zijn aan een openbaar onderzoek en/of geen ongunstig sectoradvies hebben, niet meer op te sturen.

Dit initiatief staat echter niet los van vele andere initiatieven die mede deze hernieuwde rol en een meer generieke lokale beleidsopvolging ondersteunen. Zoals reeds aangehaald maar verder geen onderwerp van deze richtlijnennota, kunnen vermeld worden: het opnemen van taken inzake monitoren van besturen, het actieplan aangaande ontvoogding, de werking rond bestuurskrachtverhoging van lokale overheden, ...

Deze wegingsnota inzake beroepen zal opnieuw begin 2015 worden geëvalueerd en dit ter afstemming van de omgevingsvergunning.

5 Bijlage: Schema beroepen

6 Bijlage: Criteria afwegen beroepen (status februari 2014)

Afwegingskader beroepen, na selectie uitgebreid openbaar onderzoek en/of 2 adviezen, waarvan vervolgens 1 ongunstig advies.

legende:

prioritaire beroepsoverweging	bijkomende beroepselementen
-------------------------------	-----------------------------

bij Deputatie				
A: Miskenning van			Thema: procedures + codex	
	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>Afwegingsgronden</i>
1	decretale beoordelingselementen:	?	VCRO 4.3.5 – 4.3.8	
	- rooilijn			
	- (on)voldoende uitgeruste weg		VCRO : art. 4.3.5 – art. 4.3.8	
	- Bouwen van een bedrijfswoning bij een bedrijf + aantal bedrijfswoningen		VCRO: art. 4.3.6	Focus op toename aantal woonegelegenheden
2	decretale afwijkingsregels codex: <ul style="list-style-type: none"> - Afd. 1: afwijkingsmogelijkheden: (art. 4.4.1 -4.4.3 - 4.4.4 – 4.4.7 – 4.4.9) - Afd. 2: zonevremde constr.(art+ 4.4.10 - 4.4.22) - Afd. 3: zonevr. functiewijz. (art. 4.4.23) - Afd. 4: planologische attesten (art. 4.4.26) 		VCRO: 4.4.1. – 4.4.29	<ul style="list-style-type: none"> • indien schending van principes betrekken hebben op duidelijke juridische randvoorwaarden (volumes, bestemming) • indien met significante ruimtelijke impact • indien duidelijk oneigenlijke toepassing ervan blijkt – manifest misbruik (bijvoorbeeld functiewijzigingen) • in geval van schending van ruimtelijke ontwikkelingswaarden opgenomen in BRV: <ul style="list-style-type: none"> ○ zuinig omgaan met open ruimte: focus op projecten gelegen in HAG's, open-onaangetaste gebieden en ruimtelijk kwetsbare gebieden, ○ zuinig omgaan met bebouwde ruimte: binnen bestaande footprint van bebouwing,
3	Vermoeden van vergunning	?	VCRO: art. 4.2.14	enkel in geval van vastgesteld misbruik

	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>Afwegingsgronden</i>
4	legaliteitsprincipes + decretale beoordelingscriteria	?		onregelmatigheden gemeld dr gemSA in ongunstig advies, die op onvoldoende wijze zijn weerlegd door het college
5	OO-plicht (na selectie)	?	VCRO: art. 4.7.15 + uitvoeringsbesluit	indien belangrijke ruimtelijke impact en belang derden
6	ongunstig sectoradvies	?	VCRO: art. 4.3.3 en 4.3.4	indien de aanvraag een voldoende grote ruimtelijke impact geeft en dit advies zuiver miskend is of onvoldoende weerlegd is en daardoor geen integrale afweging is gebeurd
7	adviesverplichting GewSA		VCRO: art. 4.7.16	indien ongunstig zou geweest zijn en onvoldoende weerlegd in uiteindelijke beslissing CBS
8	bindend ongunstig advies GewSA		VCRO: art. 4.7.16	
B: Miskening van			Thema: bewaking van eigen Vlaamse beleids- en afwegingskaders:	
	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>afwegingsgronden</i>
9	krachtlijnen (voorschriften) gewestelijke RUP's			met impact op Vlaams niveau, uitgezonderd gemotiveerde beleidskeuze
10	krachtlijnen (voorschriften) gewestelijke RUP's , in het geval van schorsing/vernietiging van het gewestelijk RUP door Raad van State		VCRO: art. 4.3.1.§2, 2°	in afwachting van een te hernemen procedure of door onduidelijk gevolg van een bepaald arrest, kan beroep ingesteld worden indien de aanvraag dergelijke ruimtelijke impact heeft dat de gewenste beleidskeuze teniet gedaan wordt (vb. zeehavengebied Antwerpen)
11	krachtlijnen afwegingskader WUG		VCRO: art. 5.6.4-5.6.5. - 5.6.6 Omzendbrief	Indien CBS geen duidelijke en gemotiveerde beleidskeuze heeft gemaakt afwijkend van Vlaams kader

	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>Afwegingsgronden</i>
12	afwegingskader grootschalige kleinhandel		Omzendbrief	Indien CBS geen duidelijke en gemotiveerde beleidskeuze heeft gemaakt afwijkend van Vlaams kader
13	locatiebeleid voor kantoren			Indien CBS geen duidelijke en gemotiveerde beleidskeuze heeft gemaakt afwijkend van Vlaams kader
14	afwegingskader hernieuwbare energie (windturbines, zon)	?	Omzendbrief 30/04/2009:	
15	voor glastuinbedrijven, para-agrarische bedrijven, paardenhouderijen, nieuwe vestigingen landbouwbedrijven, mestverwerkende bedrijven			focus op zuinig omgaan met open ruimte: focus op projecten gelegen in HAG's, open-onaangetaste gebieden en ruimtelijk kwetsbare gebieden.
	- locatiebeleid			
	- krachtlijnen afwegingskader HAG		Omzendbrief 07/05/2010	
	- gewest. voorschr. para-agrarisch bedrijf		Uitvoeringsbesluit 11/04/2008 – categorie landbouw Omzendbrief 08/07/1997 – para-agrarische bedrijven	
	- mestverwerkende bedrijven		Omzendbrief 19/05/2006	
16	Afwegingskader waterbeleid en signaalgebieden		Omzendbrief 28/06/2013 Ligging in signaalgebieden	
17	afwegingskader krachtlijnen hemelwater	?	Gewestelijke verordening	
18	afwegingskader krachtlijnen toegankelijkheid	?	Gewestelijke verordening	

19	afwegingskader krachtlijnen weekendverblijven	?	Gewestelijke verordening	
C: Miskenning van			Thema: sectorale decreten	
	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>afwegingsgronden</i>
20	Bescheiden last		G&P-decreet	focus op: garantie van toepassing ervan + grootteorde van de in de vergunning opgenomen last
21	(project-)MER-plicht			indien ernstige vermoedens van MER-plicht
22		?		focus op: - ruimtelijk kwetsbaar - en openruimtegebied - gebiedsgericht of thematisch - bij PV door gew.stedenb.inspecteur
bij Raad voor vergunningbetwisting				
	<i>criterium</i>	<i>beroep</i>	<i>verwijzing naar</i>	<i>afwegingsgronden</i>
1	na beroep GSA werd opnieuw vergund			schending legaliteitsprincipe
2	zonder beroep GSA vergund			schending legaliteitsprincipe